

Veliki sneženi zameti v Romuniji-ves promet ustavljen

PO CELI ROMUNIJ SO SNEŽNI ZAMETI, NAJBOLJ SO PRIZADETI ONI, KI SO PRIŠLI OB SVOJA DOMOVJA PO POVODNJI. — KRALJ FERDINAND ZAHTEVA OD PARLAMENTA, DA SE DA ZAUPNICA BRATIANOVIM VLADE.

Dunaj, Avstrija. — Semkaj je prišlo alarmirano poročilo o strašnih snežnih zametih, ki divjajo po celi Romuniji. Železniški promet je domalega leznjski promet pretrgan. Najbolj prizadeti so oni, ki so zgrajeni po celi državi ustavljeni; brzopojna zveza pretrgana. Najbolj prizadeti so oni, ki so zgrajeni po celi državi ustavljeni; brzopojna zveza pretrgana. Najbolj prizadeti so oni, ki so zgrajeni po celi državi ustavljeni; brzopojna zveza pretrgana.

Politični vihar, kar se tiče prince Karla, se je poleg. Ta mir je pa le tišina pred viharjem, kajti na političnem obzorju se zbirajo oblaki, ki znajo biti Bratianovi vladi bolj nevarni kakor vsi snežni zameti.

Poročilo pravi, da kralj Ferdinand ne dovoli, da bi se na dalje obstala vlada Bratianu, dokler ji ne da parlament zaupnico. To pomeni, da ni izključeno, da bi brata Bratianu, ki je romunske države, ne diktatorja, kajti gen. Averescu odletel; kajti gen. Averescu je prišel z gibanjem med polje, s katerimi se namerava polastiti vlade.

Romunija ima toraj dovolj vzrokov, da brani potem cenzure, da bi ne prišlo v svet, kaj se godi v notranjosti države. Pa se godi v notranjosti države. Pa se godi v notranjosti države. Pa se godi v notranjosti države. Pa se godi v notranjosti države. Pa se godi v notranjosti države.

NA HOLANDSKEM SO TUDI ORGANIZIRALI FAŠISTE.

Amsterdam, Holandsko. — Od tukaj poročajo, da so Holanci organizirali dvoje vrst fašizma. Eni se imenujejo nizozemski "Orange" nacionalisti, in drugi so se formirali v Haagu pod pokroviteljstvom bivših častnikov. Člani slednje organizacije bodo imeli svoje vojaške vaje in bodo vsaki čas pripravljeni, kjer bo treba njihove pomoči.

Nad državo se zbirajo temni oblaki, kajti dežela je že dva meseca brez vode in sicer od kar je nastala kabinetna kriza.

RUSIJA POMAGA MORNARJEM V LEDENEM OBJEMU.

Moskva, Rusija. — Sovjetska vlada je preskrbela, da se mornarjem, ki so v finskih zalivih s svojimi parniki zajeti od ledu, ne godi slabo. S hrano jih zalagajo zadostno in tudi mraz jih preveč ne nadleguje. Ledolomec Lenin je precej napredoval in že pomagal nekaterim ladjam do pristanišča v Reval. Vreme se je spremenilo in led se taja, upanje je, da bodo kmalo vsi parniki v stanu odpluti.

SIRITE AMER. SLOVENCE.

SOVJETSKA VLADE GROZI KITAJSKI.

Sovjetska vlada v Rusiji ima pripravljene čete, katere namerava poslati v Mandžurijo, ako se Kitajska ne bo pokorila zahtevi sovjetov.

Tokio. — Od tukaj poročajo, da so se Kitajci polastili železnice, ki vozi med Chang Chun in Harbin, čemur pa protestira sovjetska vlada v Rusiji. Poročilo pravi, da imajo ruski boljševiki pripravljene svoje čete, ki imajo povelje odrediti proti Mandžuriji, ako se ne bodo hoteli Kitajci z lepa poravnati v sporu z ruskimi železniškimi uradniki. Do spora je prišlo, ker niso uradniki dovolili prosto vožnjo kitajskim četam po vzhodni železnici. Ta spor ima še lahko slabe posledice, ki znajo privedi do vojne v Mandžuriji.

Rusko poslanstvo je izjavilo, da se bo podvelo stroge kore, po katerih bodo zahtevali, da se mora vpoštevati njih pravice, katere so v pogodbi. Tozadevni protesti so bili izdani v Pekingu in Mukdenju. V protestih je navedeno, da se morajo vojaki, ki so se polastili železnice, takoj odpoklicati in oddati vodstvo železnice v roke ruskim železniškim uradnikom, kateri so sedaj v kisi je tako žalostno končalo. Mlada žena je doma iz Cornell, Ill., oče je kovač z imenom Sullivan in je mislil, da je hči dobro poročena, ker se je Durkin izdal za prodajalca bondov z velikim premoženjem, pod imenom Mr. Conley.

Glede aretacije pravi Durkin, da je prišlo tako nepričakovano, prijet je bil tako trdo, da si ni mogel prav nič pomagati. Pripoznal je, da, ko bi imel priliko poslužiti se svojih revolverjev, bi se ne bil podal. Njegova mlada žena je priznala, da ji je bilo znano, ko ga je poročila, da je on Durkin in obdolžen umora policista. Ko je prišel Durkin s svojim spremstvom ukenjen v Chicago, ga je na postaji že čakala njegova mati in sestre. Trenotek mu je bilo dovoljeno — obljubljena mati in umora obdolženi sin sta si bila v naročju. Durkin bo storil s pomočjo svojih najbližjih vse, kar bo mogel, da ne bo prišel na vešala. Radi tega bo apeliral na pravdnika Clarence Darrova, kateri je rešil vešal milijonov, s katerimi je bil v lepem letu, ki sta na brutalen način umorila Robert Franka.

EKSPLOZIJA, TRIJE MRTVI, VEČ RANJENIH.

Miami, Fla. — Trije moški so bili na mestu mrtvi in 15 oseb je zadobilo poškodbe, nekateri smrtno, ko se je vnel na Coral Gables tovar dinamita, ki je bil naložen na trucku in je nastala eksplozija. Kdo je zakrivil nesrečo, poročilo ne pove.

BRIVCA NI MED BREZPOSELNI V ANGLIJI.

London, Anglija. — V Angliji je nad milijon oseb, ki nimajo dela. Med to maso brezposelnih pa ni najti brava, odkar si tu ženske hodijo striči lase. Statistično je dokazano, da potrošijo na Angleškem ženske \$100,000,000 za vzdrževanje nove "frizure."

14LETNI DEČEK PILOT.

Washington, D. C. — Farhan Parker, star 14 let, kateri ima že eno leto pravico za pilotsko službo, je sam letel v svojem letalu iz Andersona do Philadelphije. Kongresnik Vetal je mladega letalca predstavil žurnikom, kjer so ga vsi navzoči voharno pozdravljali.

SLOVENSKI TRGOVCI IN OBRTNIKI, OGLASITE V "AMER. SLOVENCU!"

MRS. ELLEN PECK.

Slika nam predstavlja Mrs. Ellen Peck, katera je bila svoj čas imenovana "Queen of Confidence Women" in živi v Nyack, N. Y., ter je stara 95 let. Ona izjavlja, da bo vložila zahtevo po \$4,000,000 vrednim platinu-rudniku, katerega je ona dedinja.

KRIŽEM SVETA.

— Washington, D. C. — Pred kratkim se so Združene države zavzemale sedmo mesto na trgu z inozemstvom, v tretji četrtini minolega leta se je pa eksport v naši državi tako dvignil, da je danes Amerika na četrtem mestu.

— New York, N. Y. — V Schwartzovi galeriji na Madison Ave. so tatovi pokradli več kosov umetnin, v vrednosti 50 tisoč dolarjev.

— Chicago, Ill. — Na 719 S. Ashland Boulevard je nekdo pri vratih pozvonil, in ko je šla Mrs. Rose Knight poizvedovat, jo je neznanec, ki je pozvonil, ustrelil v trebuh. Mrs. Knight je stara 45 let in ločena od svojega moga. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer imajo le malo upanja, da bi okrevala.

— Nagasaki, Japonska. — Veliko morskot letalo iz Sasebo je padlo v vodo v bližini Nagasaki pristanišča. Šest oseb je izgubilo življenje.

— Toledo, O. — Pet oseb je bilo na mestu mrtvih, ko je New York Central osebni vlak zadel v avto. Žrtve so člani ene družine, z imenom Morse.

— Leghorn, Italija. — Ameriška križarka Pittsburgh je pod zastavo ameriške mornarice priplula v tukajšno pristanišče. Poveljnik križarke je Roger Wells.

— Stockholm, Švedska. — Švedska kraljica Viktorija se bo podala v Italijo, kakor so ji svetovali zdravniki. Kraljico bo spremljal na potovanju princ Viljem.

— Bagdad, Irak — Angleško-Irak pogodba za podaljšanje mandata nad deželo za dobo 25 let je odobril senat Iraka; pogodba je bila takoj podpisana.

— Dallas, Teksas. — Tukaj so aretirali nekega slepca ki je beračil. Ko so preiskali na policiji njegove žepke, so našli pri njemu \$7000 v gotovini.

— Norfolk, Va. — V sredo se je od tukaj podalo na polet proti Kubi 23 letal marnaričnega oddelka.

BITKA S TIHOTAPCI NA MORJU.

Zvezni agenti so preiskali enajst prekomorskih parnikov in zaplenili velikansko množino žganja. — Tudi parnik Adriatic je imel prepovedano pijačo na krovu.

New York, N. Y. — Zvezni agenti so preiskali enajst parnikov, ki so pripluli v tukajšno pristanišče. Našli so velikansko množino vsakovrstne pijače. To je bil eden največjih plenov, kar so jih še do sedaj agenti dobili na inozemskih parnikih v ameriških pristaniščih.

Med parniki, ki so bili preiskani, je tudi Franconia in Adriatic. Nad 10,000 steklenic najfinjšega likerja vseh vrst je padlo v roke agentov, katerega vrednost je cenjena na \$100,000. Takoj se je dobilo ukaz, da se mora zaplenjena pijača uničiti.

V Brooklynu se je vršila pravcata bitka. Parnik Caucassier, Royal Belge črte, je napadlo 25 agentov. Tihotapci na parniku so se postavili v bran. Padali so strelji in tudi pesti so prišle v poštev, a vendar ne poročajo o krvoprelitju. Tukaj je trajala bitka le petnajst minut. Tihotapci so bili premagani, agenti so našli na parniku žganja v vrednosti \$10,000.

Zvezni agenti so bili obveščeni o prihodu parnikov po svojih ogleduhih. Čakali so skriti na pomolu, in ko so pripluli h kraju, so jih nepričakovano napadli, premagali in zaplenili pijačo.

NESREČA PRI DELU, DVA MRTVA.

Strojnik in napeljevalec vodnih cevi sta našla smrt pod lijakom, kamor so sipali pesek, kjer pa so se vsled teže vdrla tla.

Chicago, Ill. — Nesreča nikoli ne počiva. Na Chestnut in Seneca cesti, v bližini kjer se dviga nadstropje za nadstropjem poslopja, ki je baš v delu in bo služilo za hotel, je bil nadkletjo lijak, skozi katerega so sipali pesek in ga spodaj mešali delavci s cementom in drugim materialom, potrebnim pri gradbi. Bila je pa prevelika teža za tla, kjer je stal lijak, dasi je bil na železnem ogrodju, vendar je popustilo, zrušilo se je in zagrmelo na spodaj se nahajajoče delavce.

Panika je nastala med delavci. Ko se je nekoliko razkldilo in prah polegel, so okoli stoječi takoj začeli raziskovati in poklicali gasilce na pomoč, s pomočjo katerih so ugotovili, da je našel žalostno smrt pod plastjo kamenja strojnik Gordon Frazier in napeljevalec vodovodnih cevi, T. A. Reddington. Par delavcev je zadobilo lahke poškodbe, nekateri pa so odnesli zdravo kožo.

"AMERIKANSKI SLOVENEK" IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM!

Iz neodrešene domovine.

BARBARSTVO KARABINERJEV, KI RAZBIJAJO GLAVE NEDOLŽNIH KMETOV. — NAŠ JEZIK POPOLNOMA IZGNAN IZ LJUDSKE SOLE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Naši brati v Istri.

Brgudac, 23. decembra. — Predsnočnim je prišlo nekaj karabinerjev v Brgudac. Stopili so v hišo št. 26, kjer stanuje kmet Turkovič. Zahtevali so od njega, naj jim posodi svetilko, ki jo potrebujejo za pot do Lanišča. Turkovič jim je odgovoril, da ima samo eno svetilko, ki pa jo rabi sam za hlev. Razjarjeni karabinerji so skočili na kmeta ter ga pričeli obdelavati s puškinih kopiti, tako da so Turkoviču razbili gornjo čeljust in mu izbili štiri zobe.

Hudo ranjeni Turkovič je odšel v Buzet, kjer mu je zdravnik zašil rano. Trst, 23. decembra. — Fašistovska vlada je s kraljevim dekretom z dne 22. novembra št. 2191, ki se sedaj objavlja, popolnoma odpravila pouk slovenskega in hrvatskega jezika na ljudskih šolah v Julijski krajini. S tem odlokom so bile razveljavljene dosedanje določbe Gentilijeve šolske reforme, ki so predvidevale pouk materinskega jezika vsaj v takozvanih dodatnih urah. Slovenska in hrvatska šolobvezna deca naj bi bila posvečena narodni smrti. Radi tega dekreta vlada med našim ljudstvom velikansko razburjenje in ogorčenje.

Smrtna kosa.

V Nabrežini pri Trstu je umrla gospa Josipina Caharija. V vipavskem Sv. Križu pa je preminula soproga davčnega prokuratorja gospa Kristina Mravljec, roj. Kovač, sestra ajdovskega župana. Bodi obema ohranjen časten spomin!

Smrtna nesreča v električni centrali na Opčinah pri Trstu. V električni centrali na Opčinah pri Trstu je usmrtil električni tok 29letnega elektrotehnik Franca Spangherja s Proseka. Spangher je stopil v kabino centrale. Kabina je preprežena z vodi, po katerih kroži tok v napetosti kakih 50 tisoč voltov. Hote cse preprečiti, če je napeljava v redu, je Spangher stopil na oder z elektrovodnimi žicami. Iztegnil je roko proti marmorni plošči in tedaj je preskočila nanj iskra, ki ga je v hipu ubila. Nesrečnik se je takoj zgrudil na tla in zdravnik, katerega so poklicali na pomoč, je mogel ugotoviti le smrt.

Umrli je v Idriji

12. m. m. Ivan Kenda, rudniški stavbni polir. Pokojnik, oče g. plinarika Ivana Kende v Ljubljani, je bil v Idriji splošno znana in spoštovana oseba. Bodi mu blag spomin!

V Medani

v zapadnih Brdih je umrla ga. Marija Toroš iz znane rodbine. Dosegla je starost 83 let. Pokojnica je mati veleposestnika Leopolda Toroša.

KATOLIČAN BREZ KATOLIŠKEGA LISTA JE NIČ!

Denarne pošiljate.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd. Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega obitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večeraj sledeče: Skupno s poštnino:

500	—	Din.	—	\$ 9.55
1,000	—	Din.	—	\$ 18.75
2,500	—	Din.	—	\$ 46.75
5,000	—	Din.	—	\$ 93.00
10,000	—	Din.	—	\$ 185.00
100	—	Lir	—	\$ 4.70
200	—	Lir	—	\$ 9.05
500	—	Lir	—	\$ 21.75
1,000	—	Lir	—	\$ 42.25

Pri pošiljki nad 10,000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust. Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke nakazuje po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL. PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOKROG. Vse pošiljke naslovite na SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK, 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.
Izhaja vsak dan razen nedelj, pon-
deljov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kitajski položaj.

Pred dobrimi tremi tedni so šle po svetu vesti, ki so naznačile katastrofalni konec generala Čangtsolina, gospodarja Mandžurije in glavnega tekmeca med generali, ki se bojujejo za oblast v Kitajski. Ta katastrofa je nastopila, ko se je podpoveljnik Čangtsolinov, general Kuosunglin, iznevil svojemu šefu in prešel na stran njegovih nasprotnikov. Ker je povedel s seboj znaten del mandžurske armade, je postal Čangtsolinov položaj nenadoma silno kočljiv, kakaj Kuosunglin ni le odpadel od svojega šefa in prestopil v tabor Fengjuhsinga gospodarja Pekinga in glavnega tekmeca mogočnega Mandžurca, marveč se je takoj obrnil s svojimi četami na Čangtsolina, ga seveda popolnoma presenetil s svojo izdajo, da se je moral naglo umakniti na sever. Že so brzjavi sporočali svetu popoln polom Čangtsolina, navajajoč že njegovo namero, da kapitulira; že je moral prepustiti zavratnemu sovražniku svojo prestolico Mukden in bežati še dalje na sever. Kuosunglin je postajal gospodar Mandžurije.

Tedaj pa se je nenadoma, takorekoč preko noči obrnilo kolo boje sreče. Čangtsolin se je izkazal sijajnega stratega; zvalil je nasprotnika za Mukden, tam pa nenadoma navalil nanj s strašno silo, s tako izredno vehemenco, da ga ni le popolnoma porazil, marveč popolnoma uničil njegovo vojsko. Podrobnosti o bitki še ni veliko, a videti je, da je naval Čangtsolinove konjenice popolnoma zmedel nasprotnika in da je del Kuosunglinovih čet zapustil svojega poveljnika ter prešel k Čangu. Poraz je bil tako popoln, da se je Kuosunglin moral preobleči v kulja, da bi ušel, a so ga Čangtsolinovi konjeniki vendarle ujeli.

Zagrizenost kitajskih notranjih bojev odseva iz usode, ki je zadela vjetega Kuosunglina. Postavili so ga pred vojno sodišče ter ga obsodili kot izdajalca na smrt in ga ustrelili še isti dan ob deseti zvečer. Prav tako so ustrelili tudi njegovo ženo; vojaki pa so po izvršeni justifikaciji odrezali obema glavo ter ju nosili več ur, natakneni na drogeve po mukdenskih ulicah. Strašna usoda premaganega generala, ki se je še pravkar smatral za gospodarja situacije v Mandžuriji, priča o strahotni podivjanosti kitajskih notranjih borb.

S to zmago pa seveda nikako še ni razčiščen notranji položaj v Kini. Nasprotno, gotovo je, da se je še bolj kompliciral. Zakaj istočasno, ko je Čangtsolin zmagal pri Mukdenu, so Fengjuhsingove bojne sile premagale generala Ličinglina, podpoveljnika Čangtsolinovega, ga vrgle iz Tientsina ter prisilile na umik proti Santungu. Potemtakem je še povsem negotovo, kako bo mogel Čangtsolin izrabi svojo mukdensko zmago.

Hkrati se komplicira situacija v drugem oziru. Japonci so bili ob času Čangtsolinove nesreče v naglici poslali čete v Mandžurijo, da držijo tamkajšnjo železnico, ki se nahaja od l. 1906. v japonski okupaciji in jo čuvajo pred bojujočimi se strankami. Sedaj pa trdijo kitajski nacionalisti, da so japonske čete direktno pomagale Čangtsolinu proti nasprotnikom in so odločile njegovo zmago; in že se prireajo velike manifestacije po kitajskih mestih proti Japoncem, njihovu vmešavanju, ki pa ga Japonci zanikavajo. Na drugi strani se trdi, da sovjetski zastopniki pomagajo Fengjuhsingu.

Tako je notranji položaj v Kini danes bolj kompliciran kakor poprej.

Rusko-turška pogodba.

V Parizu sklenjena rusko-turška pogodba, ki sta jo podpisala Čičerin in turški zunanji minister Ruždi beg, je napravila na zapadno evropsko javnost zelo neugoden utis. Sklep te pogodbe je v ruskem smislu očividno odgovor na Locarno, v turškem smislu pa odgovor na ženevsko rešitev mošulskega vprašanja. Pesimisti vidijo v tej pogodbi celo klince za ustanovitev Zveze azijskih narodov. Na vsak način pa je pariška pogodba javna demonstracija proti ženevski Zvezi narodov.

Sovjetska Rusija in Turčija sta po tej pogodbi obvezani, da ne sodelujeta v nobeni diplomatski kombinaciji, ki bi bila naperjena proti eni ali drugi pogodbeni stranki. Zveza narodov more sicer obstajati tudi brez Rusije in Turčije, toda vseeno ni v interesu Zveze narodov, oziroma v interesu univerzalnosti, ki mora biti "primum agens" Zveze narodov, ako dve državi, od katerih je ena velesila, druga pa razpolaga z veliko vojaško silo, javno demonstrirata proti nji.

Kakšen bo vpliv rusko-turške pogodbe na razvoj mosulškega vprašanja, bo pokazala šele bodočnost. Zdi se, da Turčija ni ravno naklonjena vojnim pustolovščinam. V Ženevi so pač premalo računali z možnostjo, da more priti Turčija v sfero sovjetske diplomacije. Čičerin je dosegel pač cenen uspeh, ki ga bo znala sovjetska vlada izrabiti v notranji in zunanji politiki.

Chicago, Ill.

Danes pa vam poročam veselje, ki ni bila samo polna, ampak la ravno ista kot prvi dan. Cerkev ni bila samo polna, ampak la ravno ista kot prvi dan. Cerkev ni bila samo polna, ampak la ravno ista kot prvi dan. Cerkev ni bila samo polna, ampak la ravno ista kot prvi dan.

V terek je bil sklep, ampak župnik priredil slovesno tri-dnevno 17., 18. in 19. t. m. v vesne pobožnosti ne najdeš v nobeni čikaški cerkvi, kjer časte sv. Terezijo. Jaz sem bil že v več cerkvah pri tej pobožnosti. Gotovo, ljudi je bilo silno veliko, a pobožnost sama se je vršila bolj priprosto. En gospod je govoril in po govoru je šel drugi gospod pred kip sv. Terezije, zmolil njene litanije, nato pa je sledil blagoslov.

Ob 7. zvečer so naši zvonarji začeli pritkavati in so ljudi vabili v cerkev cele pol ure. Ob pol 8. so prišla dekletca belo napravljena v cerkev. Vsaka je držala v rokah lepo rdečo rozjo. Nato je g. Pavel Podbregar navdušeno govoril o sv. Tereziji kot redovnici in je h koncu pozival zbrane, naj posnemajo njene čednosti. Potem je P. Kazimir v novozvočnosti še treh drugih gospodov slovesno blagoslovil kip sv. Terezije, za tem je sledil slovesen blagoslov rozj. Cerkevni možje so jih razdelili med vernike, vsak je dobil eno za spomin.

Nekaj krasnega je bila procesija po cerkvi. Na čelu je bil križ, za njim so šli vsi ministranti, za temi je ena deklica nosila novo bandero sv. Terezije, dve deklici sta nosili spremljale, njim je sledila cela vrsta deklic, za temi je bilo bandero presv. Rešnjega Telesa in za njim druga vrsta deklic. Nato so sledili duhovniki, ki so peli litanije sv. Terezije. V zvoniku je pa med tem slovesno zvonilo ter se je naselbini in našim rojakom naznanjalo, da je prišla v našo cerkev, v našo naselbino, v naše hiše velika Čudodelka, ki bo odslej bivala med nami in nam delila rožice milosti.

Po procesiji je bila zahvalna pesem in blagoslov. Poljubovanje svetinj sv. Terezije je trpele dolgo časa, med tem so pa zopet peli zvonovi in sporočali veselo novico naši okolici.

Sv. Terezija pa je bila obdana od njenih častilcev in nebroj lučic ji je gorelo v njeno čast. Da pa ostane v spomin ta veličastna slovesnost, so dekleta Marijine družbe v cerkveni dvorani prodajale ljudem razne spominke sv. Terezije. Že sedaj so naši rojaki imeli v svojih hišah podobne ali kipe sv. Terezije; kdor pa še ni imel, si je v teh dneh preskrbel lep spomin na Malo Cvetko.

Kako je prišla sv. Terezija v našo naselbino, bom poročal pa v dopisu: To in ono.

Rev. John Miklavčič.
Chicago, Ill.

V naši naselbini je zadnje dni zelo živahno. Vsi, stari in mladi, žene in dekleta, možje in fantje, vsi, prav vsi se zelo živahno pripravljajo za prihodnjo nedeljo. Eden družega hočejo "bitati," ker vsak bi rad dobil prvi "prize," ki ga ima pripravljena naša ženska društvo Marije Pomagaj št. 78 KSKJ., za svojo maškerašno veselico, ki jo priredi to nedeljo. Ja, pa to ni nobeden špas, dobiti prvo darilo na maškeraadni veselici tega društva, ker vsakokrat je bilo toliko lepih mask, da so sodniki imeli zelo težki posel izbrati najlepšo med lepimi. Posebno letos, pravijo, bo tako ogromna udeležba, da se bojijo, da bo prostor na nova šolska dvorana premala. Kako pa tudi ne, ker vsak hoče letos videti to krdelo brh-

Trosi, trosi, Cvetka Mala rožice milosti na nas!
Prosi, Jezusa, naj vlišči naših prošelj silni glas!

Po odpetih litanijah smo vsi vstali in stoji je pela vsa cerkev himno na čast sv. Terezije:

Terezinka, daj izprosi nam: veselja božjega!
Cvetje milosti nam trosi, cvetje s svetega Srca!

Tvoja zvezda že obseva duše vse in vso zemljo ter skrivnost nam razodeva prvo bližnico v nebo.

Male žrtve, tihe žrtve — k Jezusu najlajša pot!
Praznih rok in duše mrtve nikdar ljubil ni Gospod.

Cvetje milosti nam trosi, cvetje z božjega Srca, k Bogu naše žrtve nosi Terezinka — Rožica.

Pesem za pete litanije je zložil P. Kazimir, himno pa P. Aleksander v Lemontu. Obe pesni smo prevzeli tudi v knjižico: Devetdnevica v čast Mali Cvetki — sv. Tereziji.

kih žena in deklet. Pravijo, da je v tem društvu združen že skoraj ves cvet slovenskih žena in deklet. Seveda je še tu in tam kaka cvetka, ki še ni v tem društvu, tista pa naj sedaj stopi v to vrsto.

Ker so v tem društvu Gorenjke, Dolenjke, Štajerke, Primorke, Prekmurke, Korošice in Hrvatice, si bo za ples vsak lahko izbral kakoršno si bo želel. Zatorej ne pozabite: v nedeljo, 24. januarja, vsi v šolsko dvorano!

Poročevalec.

VESTI IZ SLOVENIJE.

Božič v Ljubljani je potekel v znamenju miru in nedolžnega veselja otročičev, kljub izredno težkim časom, tudi v znamenju nekeke notranje harmonije, duševnega odmora in razvedrila. Vreme se nas je usmili, prizaneslo nam je z dežjem in snegom in nam privoščilo skozi meglo vsaj toliko solnca, da je malo osušilo luže in blato in odprlo poti v Tivoli, na Rožnik, na Posavje in v ostalo okolico. Tisoči so zapustili mesto: dijački so odhitali v domače kraje, da prežive božično noč v krogu svojcev, pod rodnim, čeprav čisto skromnim kmečkim ali delavskim krovom. Dom je dom, pa naj bo še tako ubog.

Petdesetletnico svojega rojstva so praznovali dne 21. decembra trojčki Neža Kresnik, soproga nadsprejavnika v pokojni, Antonija Dernovšek, posestnica v Hrastniku in Miha Koritnik v Podkraj pri Hrastniku.

Cerkveni rop pri Semiču. Dne 20. decembra so neznani malopridneži vlomili v cerkev sv. Roka. Prišli so skozi zamreženo okno ter odnesli kelih, pateo in nekaj drugih predmetov. Orožniki so po tridnevem zasledovanju aretirali storilce in jih oddali oblastim. Tudi ropane predmete so našli in sicer približno pol ure od Semiča zakopane v gozdu.

Tujski promet v letu 1925. v Sloveniji je slabši od prejšnjega leta. Vzrok temu je splošna draginja, slabo vreme, predvsem pa konkurenca kopalniš in pa popusti na železnica za njih poset. Slovenija teh pustov ni deležna. Največ gostov je imel Bled in sicer 6180. Za Bled pa to število še vedno ni veliko.

Slomškova proslava. Tudi v rojstnem kraju našega Slomška na Ponikvi so proslavili 125letnico njegovega rojstva. Slavnost se je vršila v šoli na Ponikvi.

V Ptujju je umrl enoletni sinček trgovca Cvikla. — Elektrifikacija ptujske okolice imajo v načrtu električne zadrage, ki naj bi se osnovala na ptujskem polju. Dobivale bi silo iz transformatorja na Bregu.

Dr. Korošec je priredil shode v Medmurgu, ki so bili vsi sijajno obiskani. Gotovo je, da je govornika slišalo nad 5000 ljudi. Radičevcem se ni posrečilo, da bi shode razbili.

Stoletnica Janeza Wolfa. Dne 26. decembra je minulo sto let, kar se je rodil v Leskovcu pri Krškem poznejši znameniti slikar in učitelj naše mlajše generacije, Janez Wolf.

Radio-naprava v Celjskem domu v Celju. Podjetni restavrativ in omenjeni restavraciji, g. H. Tome je instaliral v svojem lokalno radio-napravo. Pri vsaki mizi v restavraciji visita dve slušali in posetniki lahko komodno sedejo pri mizi poslušajo najrazličnejše koncerte in opere širom vsega sveta.

Petdesetletnico vseučiliškega profesorja dr. Ivana Prijatelja je jubilar obhajal v krogu svojih dragih dne 23. decembra. Dr. Prijatelj je bil rojen 23. decembra 1875 na Vinicah pri Sodražici. Književno delo dr. Iv. Prijatelja vzbuja radi svoje obširnosti strmenje in je skoro nepregledno. Vse svoje znanstvene sile je ohranil vzgoji svojih slušateljev in učencev in svojemu duhovitemu peresu.

TOPLIMER IN AMERIŠKE TEMPERATURE.

Koliko stopinj temperature kaže termometer? Navadni ljudje se sicer malo zanimajo za to — dokler je vreme ugodno. Ali čim hud mraz pritisne in vse prezebava, tedaj je zares malo ljudi, ki bi se ne zanimali za muhe toplomera in prelistali časopisov, da najdejo, koliko stopinj mraza je ravno kar bilo in kako vreme je pričakovati. Ista stvar je poleti v dnevih pasje vročine. Kar se pa tiče temperature naše krvi, se morda le teoretično zanimamo za isto, dokler smo zdravi. Ali ko zbolimo in se kri zagreje do vročice, tedaj vsaka stopinja temperature postane za nas predmet morečih skrbi.

Tekom nedavnega "mrzlega" vala smo čitali o "zero wether" v mnogih delih dežele; neko mesto v Minnesoti je zabeležilo celo 30 stopinj pod ničlo (zero). Čitali smo tudi o hudih mrazah v mnogih delih Evrope s temperaturami daleč pod ničlo. Mnogi so gotovo pripodobili ta mraz z našim "zero" vremenom in ubogi Evropejci so se jim smilili. Toda "zero" v kontinentalni Evropi in "zero" v Združenih državah in na Angleškem niti od daleč ni ista stvar. Angleško govoreče dežele namreč rabijo drugo toplomersko lestvico kot ostali svet — in sicer takozvani Fahrenheitov toplomer.

Termometer ali toplomer je bil iznajden od slavnega Italijana Galileja ob koncu l. 1592. Nemed Fahrenheit je veliko izpopolnil to iznajdbo in je leta 1714 izgotovil toplomer v oni obliki, ki še danes nosi njegovo ime. Za porazdelitev lestvice (scale) poslužil se je treh stalnih točk. Najprej je vzel mešanico ledene vode in amonijakove soli, vtaknil toplomer v isto in točko, ki jo je zabeležilo živo srebro v zaprti cevi toplomera, je označil kot "zero" (ničlo). Drugo točko je dobil s tem, da je pomešal led z vodo; to točko je zval "32 stopinj" ali ledišče (freezing point). Svojo tretjo točko, toplotno točko, je našel s tem, da je položil toplomer v usta zdravega človeka. Potem je razdaljo med točko, ko se led staja (32 stopinj) in točko, ko voda zavre (212 stopinj) porazdelil v 180 stopinj. To je Fahrenheitova lestvica, ki se še vedno rabi v Združenih državah in v vseh angleško govorečih deželah. Zato tukaj govorimo o tolikih in tolikih stopinjah (degrees) Fahrenheit, ali skrajšano "F." Fahrenheitov toplomer je sicer starinski ali po mnenju nekaterih je najbolj primeren v vsakdanjem življenju, vsaj v zmernih podnebjih, ker je malokdaj treba rabiti manjšaj (-), s katerimi se označujejo stopinje pod ničlo.

Za Fahrenheitom so bile izumljene mnoge druge lestvice, ali le dve sta se ohranili — Reaumur in Celsius (ali centigrad). V Celsiusu toplomeru, kakršen se sedaj rabi, ničla (0) označuje točko, ko voda zmrzne, in 100 ono, ko zavre. To je lestvica, ki se rabi v največjem delu dežel, zlasti v kontinentalni Evropi, kakor tudi na znanstvenem polju po vsem svetu. V kontinentalni Evropi govorimo zato o tolikih in tolikih stopinjah Celsius (skrajšano C.) ali o tolikih centigradih. Reaumur ima isto ledišče kakor Celsius, ali vrelišče je 80. Ta toplomerska lestvica se sedaj le redkoma rabi razen deloma v nekaterih deželah. S pomočjo enostavnega računa je lahko najti, koliko Celsius stopinj odgovarja Fahrenheit stopinjam in narobe. Vsaka poedina Fahrenheit stopinja je enaka petim devetinkam ene Celsius stopinje, ali z drugimi besedami, ena Celsius stopinja je 1.8-krat večja od Fahrenheit stopinje. Celsius pa pomenja

32 Fahrenheit nad ničlo. Zato, ako se Fahrenheit stopinje hoče spremeniti v Celsius, se mora najprej odbiti 32 od števila Fahrenheit stopinj in potem deliti ostanek skozi 1.8 (oziroma odbiti 32, deliti skozi 9 in pomnožiti s 5). Ravnotako, ako naj spremenimo Celsius stopinje v Fahrenheit, treba najprej pomnožiti s 1.8 in potem prišteti 32 (oziroma deliti skozi 5, pomnožiti z 9 in prišteti 32). Na tak način bomo n. pr. našli, temperatura) odgovarja 35 C., ali da 5 F. (prav nič nenavaden mraz) odgovarja —15 C. 15 stopinj Celsius pod ničlo).

Nekaj primerov si čitatelj morda lahko zapomni: voda na višini morske gladine zavre ob 100 C. ali 212 F.; alkohol ob 75 C. ali 167 F.; loj se stopi ob 52.8 C. ali 127 F.; normalna temperatura krvi zdravega človeka je 36.7 C. ali 98 F.; vzorno milo podnebje je 15.3 C. ali 60 F.; voda zmrzne ob 0 C. ali 32 F.; 0 F. odgovarja približno —17.8 C. (t. j. 17.8 Celsius pod ničlo); živo srebro ob —40 F. ali —40 C. (ob tej točki pod ničlo sta obe lestvici enaki).

Po tem opisu Fahrenheitovega toplomera je na mestu par besed o podnebjih Združenih držav. Vsled ogromnega obsega te dežele je podnebje seveda različno, ali v največjem delu dežele imamo v povprečnosti zmerno podnebje. V splošnem pa je isto podvrženo hitrim in skrajnim spremembam. Začasni pojavi skrajne vročine in oziroma mraza (takozvani vroči in mrzli valovi) so značilni najbolj ob atlantski obali in v veliki notranji ravnini. V notranjosti dežele imamo vroč poletja in mrzle zime z močnimi vetrovi. Na skrajnem jugu je poletna vročina jako velika, ali zimsko podnebje je blago z mnogim deževjem. Najbolj enakomerno podnebje je ob pacifični obali. Srednja letna temperatura v Združenih državah (t. j. povprečna temperatura med najvišjimi in najnižjimi točkami, zabeleženimi po vsej deželi) znaša 53 stopinj Fahrenheit.

Ako vzamemo v poštev le najmrzlejši mesec, januar, in najgorkejši, julij, nam srednja temperatura v teh mesecih pod precej značilno sliko o zimah in poletjih v nekaterih ameriških mestih, ki so v pogledu podnebnja več ali manj značilna za dotični del dežele. Zanimivo je tudi navesti nekatere rekorde mraza ali vročine v dotičnih mestih, t. j. največji mraz in največjo vročino kdaj zabeleženo v dotičnem kraju. Srednja temperatura v mestu New York je 31 v januarju in 74 v juliju, ali najnižji rekord, ki je bil dosedaj zabeležen, je —13 F. (13 stopinj Fahrenheit pod ničlo) in najvišji 102. Boston je v splošnem nekoliko mrzlejši in Philadelphia nekoliko gorkejša. Chicago ima srednjo temperaturo 25 v januarju in 74 v juliju, skrajni rekord pa so —23 in 103. Še večji ekstremi so bili zabeleženi v mestu St. Paul, Minn., —41 in 104. Helena, Mont., ima sledeče rekorde: —42 in 103. Denver pa —29 in 105.

Kako enakomerno je podnebje ob pacifični obali v vseh letnih časih, je razvidno iz tega, da srednja temperatura mesta San Francisco znaša 50 v januarju in 58 v juliju, dasi so tam že zabeležili take ekstreme, kot 29 nad ničlo in 101. New Orleans ima srednjo temperaturo 54 v januarju in 82 v juliju; skrajni rekord so 7 in 102 stopinj.

Izmed 48 poglavitnih mest v Združenih državah ima Bismarck, glavno mesto države North Dakota, najnižjo temperaturo v januarju, namreč 8 F. nad ničlo, ali termometer je tam zabeležil že tak najnižji rekord kot —45 F. (45 pod ničlo). Najgorkejšo mesto je Phoenix, Ariz., ki ima srednjo temperaturo v juliju od 90 stopinj in čigar rekord glede vročine je 119 stopinj.

KRIZEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNIKA.

PREVEDEL VOJTEH HY BASEK.

Tu na tej revni šumavski zemlji — pa vendar na svoji — bi bil oral in sejal, bil bi močan in zdrav, srečen, preprost, neveden. Vsi ti roji misli, te muke duše, ki vedno misli in opazuje, vse to bi bilo ostalo potlačeno pod pragom zavesti, čez ta prag bi bil stopal miren, neveden kakor drugi; imel bi lastno gorko družinsko ognjišče — umrl bi sredi med svojimi; in kako bo sedaj? — Zagledal se je zopet v mater, ki je kakor omlačna snopek sklonjena sedela nad šivanjem pri oknu — uničil je vse, uničil sebe. — "O, kmet bi moral biti," je kričnilo nekaj v njem; prebudil se je v njem kmet, vonj razorane zemlje je puhnil vanj in kmetiška kri njegovih prednikov, njihova moč, ljubezen do rodne grude se je oglasila v njem. — "Ali je napačno ravnal moj oče, — Ali sem zgrešil pokle?" se je vprašal in črv nezadovoljnosti ga je grizel, da se je ves tresel.

"A, greh je, biti nezadovoljen s svojim stanom," je vzdihnil težko. . .

"Toda en goldinar, samo en goldinar za vse to!" — pa nevihta se je že poglela, zastoj ga je že dražila skušnjava. . .

"Greh je, greh, zavidati drugim srečo, biti nezadovoljen — nemara mi bo tudi to zado-stovalo — morda bo forint dovolj — saj več pa ne bova zajedla vsak dan," — je krotil v sebi pregrešne misli in njegove suhe ustnice tanke kot dva lističa, šepetale molitev. Pred dušo mu je stopila svetiljka iz semeniškega hodnika — Kristus. . . Vstal je in vzel z mize tanko knjižico "Križev pot". . . Premišljeval je križev pot: šel je s Kristusom po jeruzalemskih ulicah — ni bil povisan, marveč ponižan — tako je bral in ponavljal ti dve besedi o Kristusu; zveneli sta mu ljubko kakor pesem in godba. Šepetaje jih je izgovarjal. Igral se je z njima kakor z dvema sličnima žogama — metal jih je — lovil — premišljeval jih in se pomirjeval. Nevihta je srečno prešla. Minila je, se poglela, vzela s seboj iz njegove duše vse nizkotno in podlo, vso uma-zanost, vso zavist in nizkotnost.

V tem premišljevanju je našel moč. Sedaj je bil srečen, da je tako reven in ubog. "Tako sem Kristusu bolj podoben," si je radostno rekel, — "kakor če bi imel zlato mitro na glavi, v roki srebrno palico in bil oblečen v svilnati purpur z vlečko, ki bi jo paž moral nositi za meno. . . trnjevo krono na glavi — trs v roki — in telo nago, nago — ne oblečeno," — je sklepal roke pred križem in molil h Kristusu s srcem, polnim hvaležnosti.

Ni zavidal, ni godrnjal, ampak trpel. Njegova duša je bila že žalostna do smrti — in te žalosti se ni mogel iznebiti. Nobena veselja misel, nobena svetla nada se ni več porodila v njem — le žalostne, težke skrbi za vsakdanji kruh so mu pretresale otožno dušo in beda je stala pred njim, pokala z dolgim bičem in gonila te jate tužnih misli po njegovi glavi.

Bilo mu je vedno slabše in slabše. Niti rojstni kraj ni prinesel polajšanja, tem manj popolnega zdravlja. V začetku se je zdelo, da sprememba zraka in radostno razpoloženje zadržuje pešanje moči; toda ko je zavladata huda gorska zima nad Kosovcem, ni mogel Jurij niti iz hišice iti in nekaj tednov je celo ležal.

Edin njegov gost je bil zdravnik z domačim gospodom župnikom.

Preteklo je leto in moral bi plačati stanarino. . . zase in za mater — plačati jo revnim, dobrim ljudem, pri katerih sta našla zavetje; hotel je prihraniti plačo enega meseca, da jim plača. Deval je vestno te groše na stran, toda pozimi, ko so morali kupovati drva, gorko obleko, plačati zdravnika, je vse izdal.

"Kje vzeti? Kje vzeti?" sta se posvetovala z materjo, ki je uprla svoj pogled na omaro, polno knjig.

"Saj jih ne rabiš," je mirno rekla, toda besede "knjig" ni izgovorila. Vedela je, kako so mu prirastle k srcu.

Obrnil se je in ni odgovoril. Žalosten je hodil nekaj dni okrog. Ustavljal se je pri omari in potegnil zdaj ta, zdaj oni zvezek, ga odprl, obrisal prah in ga postavil na prejšnje mesto.

Dolgo se je obotavljal. A slednjič je prišla vrsta tudi nanje.

Jokal je, ko je eno celo polico izpraznil in poslal v antikvarijat, kakor bi prodajal, izdajal svoje najboljšje tovariše. "Moram, moram," — se jim je opravičeval — "lakota me sili, lakota —"

Potem se je že selil zabojo za zabojem. Najprej je prodal tiste, za katere se ni kaj menil, potem je prišla vrsta na tiste, katere je visoko cenil, in naposled so romale one, katere je ljubil. O, težko se je poslavljalo od njih. To so bile knjige, ki si jih je že kot mlad dijak nakupil. Spominjal se je pri njih, kako je štedil, preden je imel goldinar in mogel teči h knji-gotržcu na mestnem trgu in kupiti si "Babico" — "Jargnjeva iz Hradka" — zvezek pesmi — kak prevod. . . Ve, da si nikdar ni kupil niti črešnje niti smotk — vsak krajcar je prihranil za knjige. In koliko je trpel zaradi njih, ko so ga doma karali, čemu kupuje toliko knjig in po nepotrebnem zapravlja denar. . . Sedaj je nemila usoda zadela tudi te, ljubljence njegovega srca — ki si jih je tako drago kupal. Ugajale so mu v stari ve-zavi, s preprostim enostavnim tiskom, na navadnem papirju — drugačne, o, vse drugačne kakor se danes mečejo na književni trg — bolj skromne, a zato tem boljše — ljubil jih je, pa prodajal jih je. . . Srce se mu je krčilo. . .

Ostalo mu je še sv. pismo, brev — in zlati knjižica "Hodi za Kristusom." Vse drugo je prodal z omarami vred.

Kadar ga je kdo vprašal: "Kam ste pa dali svoje knjige — toliko krasnih knjig?" — je sklenil roki in žalostno šepetal: "Pojedel sem jih, prijatelj, pojedel." Ničesar več ni bilo, kar bi mogel prodati, česar bi se še mogel iznebiti. Hvaležen je bil, če so prišli ljudje, da jim napiše pismo ali vsaj naslov na pismo sinu pri vojaki, in kadar so materi prinesli jajce, košček mehkega kruha, kapljico mleka, ko so pomolžli kozo.

Hvaležen je bil, če so mu poslali iz župnišča kak boljši prigrizek, par jabolok, steklenico vina. . .

Hvaležen je bil za miloščino. . . ubogi pros-jak.

"Jaz torej grem — sem že govorila z oskrbnikom — da vsaj za drva nekaj zaslužim," mu je rekla po kosilu mamica.

Naročniki in prijatelji lista naj skrbno, da pride "Amer. Slovenec" v vsako slovensko hišo!

CLEVELANDCANJE!
kadar potrebujete pogrebnišča se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod
GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primate za bližnji telefon in po-kličite:
Randolph 1881 ali 4550.

REDKA SOGLASNOST.

Vzemite katerokoli vprašanje — in našli boste ljudi, k bodo govorili v prilog in proti. Toda če vprašate ljudi na se-veru, jugu, vzhodu ali zapadu, katero želočno zdravilo je najboljšo po njihovem mnenju, slišali boste enotno mnepje: Trinerjevo zdravilno grenko vino! IZ SEVERA: "KITCHENER, ONT., 9. dec. Ne dolgo tega je Trinerjevo zdravilno grenko vino rešilo življenje ne-ki gospe tukaj. A. Sykora." IZ JUGA: "SABRATON, W. VA., 15. dec. Družina, ki hoče osta-ti pri dobrem zdravju, ne mo-re biti brez Trinerjevega zdra-vilno grenkega vina. Ohranilo mi je zdravje in življenje. J. Kadlecik." IZ VZHODA: — "PROVIDENCE, R. I., 7. dec. Trinerjevo zdravilno grenko vino je zelo učinkovito. Anth. Fitz." IZ ZAPADA: "ANA-CONDA, MONT., 17. dec. Tri-nerjevo zdravilno grenko vino je najboljšo zdravilo in ga pri-poročam vsem svojim prijate-ljem. Frank Sasek." Vsa ta pi-sma so bila pisana v decembru, 1925. Poskusite tudi Trinerjev Liniment, Triner's Cough Seda-tive, Triner's Cold Tablets, — če vam ne more postrčiti vaš le-karnar ali trgovec, pišite na Joseph Triner Company, Chi-cago, Ill.

(Adv.)

(Adv.)

Ali vam je ljubo vaše zdravje?

THE BOSTON SPECIAL
Ako vam je, tedaj ne zane-marjajte Vaših zob. Mi imamo najboljšega specialista za plošče v državi, ki dela v našem uradu. Vsako delo jamčimo. Krona in umetno zobovje za polovico ceno. — Pridite in ne odlašajte.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

(Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.
Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.
Predsednik George Stonich
Podpredsed. John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth
Nadzorniki:
Frank Vranichar, Joseph An-cel, Louis Martinčič.

Društvo šteje 507 članov in članice ter 282 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od usta-novitve do sedaj se je izpla-plačalo \$14,495.00 bolniške pore.

Dne 1. julija 1925 se je na-hajalo v blagajni \$4906.22.

Rojaki pristopite v naše ve-liko društvo, kjer se lahko za-varujete za posmrtnino in bol-niško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra-de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Druži-ne plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kan-didata, ki ga pridobite v dru-štvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavaru-jete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed naj-močnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik
Paul J. Laurich, 512 N. Broad-way; blagajnik: Joseph Ger-sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Ako vam je, tedaj ne zane-marjajte Vaših zob. Mi imamo najboljšega specialista za plošče v državi, ki dela v našem uradu. Vsako delo jamčimo. Krona in umetno zobovje za polovico ceno. — Pridite in ne odlašajte.

Boston Dental Co.
3009 East 92nd Street
So. Chicago, Ill.

Slovinci, ki se želite povrniti v domovino!

Nudi se Vam v slovenski Štajerski krasno lesno-industrijsko pod-jetje v jako bogatem lesnem kraju brez konkurence, ki se prodaja radi smrti. Zaga s polnojarjenikom in pripadajočim posestvom s stano-vanjsko hišo z več sobami, s katerim obratom se da brez poselnega znanja doseči čistega dobička najmanj Din. 1000 do Din 1500 dnevno. Cena nizka ob jako ugodnih plačilnih pogojih. Več pove: Oglašni zavod Kovačič, Maribor, Jugoslavija.

Najbolje in najceneje kupite vedno v slovenskem

Dry Goods Store
JOHN GOTTLIEB

1845 West 22nd St., Chicago, Ill.

— SLOVENSKI NOTAR —

Izvršuje notarske posle točno, lično in po nizki ceni.

Se Vam toplo priporoča.

S.

NAJBOLJ UDOBNE

so danes električne stvari,, kot posode za gretje čaja, kave, mleka itd. — Kako udobno je peglati z železom, katerega greje elektrika!

Ali ga imate v vaši hiši?

zato

ker so praktični in u-dobni, so taki predmeti tudi najboljši darovi ob priliki godov, porok, zlasti pa za božične praznike. — Pridite in kupite darove za božič-ne praznike pri nas!

Fidelity Electric Co.

2049 West 22d Street,

Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Dani se, dani, celo v rdečih gla-vah se dani.

Zopet nekaj teorije in prak-se. Ruski komunisti, oziroma oni, ki za plotom komunizma delajo vreme, ali vlečejo za ni-ti, so "pokomunizirali" tudi zu-nanjo trgovino. Ha, dobro, naj bi jo, ko bi le šlo! Pa noče iti in ne gre. Zelo se zvijajo, ka-kor vsak, ki mora "retirirati," kakor so se zvijali generali v vojni, ko so morali "rakati." Pri tem zvijanju niti ne manj-ka neke hudomušne strani.

A. Yoblonovsky izjavlja v li-stu "Vozroženje," da je naj-hujša zapreka za razmerje z zunanjim svetom monopol zu-nanje trgovine. Stvar ilustrira prav dramatično. Piše: "Reči-mo kak krojač v Moskvi potre-buje tucat gumb za obleko, ki jo izdeluje. V prejšnjih dneh bi bil poslal kratkoma eno svojih deklet v bližnjo trgo-vino, da jih tam kupi. Ampak zdaj je malokaj dobiti v trgo-vinah. Moskovski krojač bi mo-ral kupiti gumb v inozemstvu, in v to svrhu bi bilo treba de-set dovolj, iti v deset soviet-skih pisarn in čakati do šest mesecev. Vrhutega, ko bi gum-bi prišli skozi pisarno komisa-rijata za zunanjo trgovino, bi se izkazalo, da so rdeči, ne ze-leni, kakor naročeni, da so o-krogli mesto podolgastr, kakor zahtevano, in končno, da so že izven mode."

Ker piše tako pravcati ko-munist, upajmo, da pride tudi pretirani komunizem kmalu iz mode, ako ni že, dasi komuni-sti to še malo sramežljivo, za-krivajo.

Čudo bi bilo, ko bi izostal, dasi je pozen.

Namreč g. Molek v svojem "žarko"metu. Bržkone je Ju-lius Haldeman nekje zapisal, Glas Svobode je pokorno ponov-il, iz raznih dopisov je regla-lo, in g. Molek ne sme zaostati, namreč, da "niče na svetu ne more povedati, kdaj je bil Krist rojen, in če je sploh kdaj bil rojen." Sodi pač po svojem ko-pitu. Kakšno je to kopito? Pravi: "Niti ena stotisočinka se ne zmeni, da je to (meni) Božič!" starodavni praznik solnčnega obrata . . . ko je zopet začel ra-sti dan, katerega je krščanstvo sprejelo in naredilo za rojstni dan Krista." Da se za obrat nihče ne zmeni, je umevno, in obžalujem, ako je socialistu radi tega hudo pri srcu, a da je krščanstvo dan obrata krat-komalo naredilo za rojstni dan Krista, to je Molekovo kopito. Po tem kopitu naredi tudi on, da bržkone Krist sploh ni bil rojen, kakor on pač zna delati svoj žarkomet. Pa pravijo nje-govi bratci, da krščanstva ne napadajo, ko ga kratkomalo zoper vso zgodovino taje. In pri tem govorijo o hinavcih v drugih vrstah!

Mastne pesti slovenskih farjev.
Glas Svobode emfatično po-udarja, da dela že skoraj 25 let za svobodno misel med Sloven-ci in je že na tisoče Slovencev iztrgal "iz mastnih pesti slo-venskih farjev." Poglejmo ma-lo te mastne pesti.

Ali jih vzame v materielnem pomenu? Z izjemo morda par slučajev v večjih naselbinah, bodo urednikove pesti v tednu bolj mastne, kakor farjeve v mesecu, taka bo razlika v plači. Pa recimo, da jih vzame v prenešenem pomenu, mastne radi vpliva. Tudi pri tem ute-gnejo biti njegove svobodomiseln-pesti bolj mastne. Saj se hvali, da je "iztrgal tisoče." Vsaj jaz bi se ne mogel pohva-liti niti z jednim, vsaj ne vedo-ma, da bi ga bil iztrgal iz nje-govih pesti.

Vzemimo razmere v državi Colorado. Tu živi morda do 20 tisoč Slovencev. Župnije so tri. Ako računamo na te tri župnije do 4000 duš, je veliko. Kje je drugih 16,000? Z malimi izje-mami spadajo v pesti Glasu Svobode, Prosvete in Proletar-ca. In od onih 4000 v župnijah? Kako je v Denverju in Pueblu mi ni znano. O Leadvillu, toraj o moji lastni župniji, je zapisal Proletarec, "da hodijo v cerkev (?), a zabavljajo čez farje." V čegavih pesteh so? V prete-čenem letu sta bile tu dve cer-kveni poroki, a menda pet ci-vilnih. Čegave pesti so mastne?

So naselbine, kjer je na tisoče Slovencev, pa niti eden ni v far-skih pesteh, vsi so v svobodomi-selnih, pa še govorijo o "mastnih farških pesteh." Se-ve, če bi tudi le en sam bil v naših pesteh, bi vi, svobodomi-selci, ne imeli miru, ker bi tudi ta edini vas dregal v vašo ne-mirno vest.

Zmote, zmote, pa so le Molekove.

Pred nedavnim je g. Molek žutil potrebo popraviti moje — Trunkove — zmote. Rekel sem mu: Thanks. V številki 296. Prosvete pravi v žarkometu: "Kaj pa je vera — to je kr-ščanstvo — drugega kakor ve-lik kup zmot?" Ta trditve v obliki vprašanja je prišla, ko sem jaz pojasnil, kaj obsega pojem nezmotljivosti.

G. Molek, Vi bi storili meni in vsem, ki še nekaj damo na vero, veliko uslugo, ko bi nam blagovolili "kup zmot" naše vere tudi dokazati, dokazati, prosim, ker sama trditve, in naj to še tolikokrat ponavljate, za-dostuje kvečemu pri vaših lju-deh, ki požirajo vse, kar jim servirate, a vsaj jaz hočem strikten dokaz, da se motim.

Za same trditve in besede dam jaz toliko, kakor za lanskolet-ni sneg. Nabrusite res uma svetli meč, saj kramp usiljuje-te meni.

Kje sem jaz trdil, da je glav-ne etične nauke učil edinole Krist, in se ne najdejo vsaj sle-dovi teh naukov tudi pri dru-gih? Krist jih je učil z božjo avtoriteto in jim s svojim nau-kom tudi postavil podlago. Ako so jih učili tudi drugi, kar tu-di jaz dobro vem, imate tem manj opravičen razlog, da ime-nujete krščansko moralno gnilo. Tudi drugi so našli resnico v ti morali, Vi pa najdete v nji — gnilobo. Kdo se moti, Hamura-bi, Budha, Zoroaster ali čikaški Molek?

Tudi smernice, ki jih nam podajajo deset božjih zapove-di, so kot pravni nauk zapisa-ne v vesti in srcu vsakemu člo-veku, dasi bo g. Molek težko znal povedati, odkod so prišle v vest, pa bi bil kdo tako "kun-šten" in si upal trditi, da Bog deset zapovedi ni dal, ker so zapisane že v vesti vsakega člo-veka?

Jaz in tisočeri z menoj bi se motili, samo g. Molek pa se ne moti, a z dokazi o naših zmota-h pa noče na dan. Trunk je govoril, pravi, tudi Molek je govoril, prav mogočno govoril, a dokazal ni prav ničesar. Res bedak bi bil jaz in z menoj dru-gi, ko bi verovali v nezmotlji-vost posameznika, toraj Mole-ka, ali kake organizacije, morda one, ki jo g. Molek zastopa, in verovali na samo prazno — besedičenju.

SIRITE "AMER. SLOVENCA."

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naro-čila premoga, katerega pripe-ljam na dom. Prevažam pobli-štve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

—vsem slovenskim društvom in organizacijam,
—vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
—za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
—naše cene so vedno med najnižjimi,
—poizkusite in prepričajte se.

—Naša špecialiteta so zlasti društvena dela,
—društvena pravila, in vse druge tiskovine,
—izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.